

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2024/013 van 16 januari 2024

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot oprichting en regeling van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag.
roepnaam	(decreet meldpunt GOG)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 22 december 2023
trefwoorden	toezichthoudende autoriteit;

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhair Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 22 december 2023, ontvangen door de VTC op 22 december 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 16 januari 2024;

Brengt op 16 januari 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie en Handhaving (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot oprichting en regeling van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag*¹. (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaams-meldpunt-grensoverschrijdend-gedrag>

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp richt een Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag op. Dit meldpunt betreft een samenwerking tussen het Agentschap Justitie en Handhaving (AJH) en het Vlaams Mensenrechteninstituut (MRI). De doelstelling van het meldpunt is de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse sectoren door op een laagdrempelige wijze meldingen omtrent grensoverschrijdend gedrag mogelijk te maken. Het meldpunt is bevoegd voor meldingen over grensoverschrijdend gedrag in alle aangelegenheden die onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest vallen.
4. Grensoverschrijdend gedrag wordt gedefinieerd als *“elke aantasting van de integriteit van een persoon wegens ongewenst seksueel gedrag, geweld, pesterijen of discriminerende intimidatie”*. De begrippen “ongewenst seksueel gedrag”, “geweld”, “pesterijen” of “discriminerende intimidatie” worden ook gedefinieerd in artikel 2 van het Ontwerp. De term “integriteit” wordt niet gedefinieerd (zie ook infra).
5. Dit ontwerp van decreet vloeit voort uit de Beleidsnota’s 2019-2024 van Justitie en Handhaving en Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering waar enerzijds slachtoffers centraal worden gesteld in het Vlaams beleid en anderzijds het engagement is genomen om alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag te bestrijden. Daarenboven past het volgens de toelichting binnen het engagement van de Vlaamse Regering om duurzaam werk te maken van beleidsacties die zowel de fysieke, psychische als seksuele integriteit beschermen.
6. Ondanks het belang en de meerwaarde van sectorale initiatieven is volgens de adviesvrager de nood aan een duurzame verankering via een sterk extern meldpunt dat de verschillende beleidsdomeinen overschrijdt, om verschillende redenen gebleken. Het is hierbij dus zeker niet de bedoeling om de werking van reguliere hulpverlening of interne meldpunten binnen de sectoren te ondergraven, maar wel om net maximaal complementair te werken.
7. In dit decreet wordt ook de juridische basis voorzien voor deze deelwerking van het meldpunt binnen het Agentschap Justitie en Handhaving, het ‘meldpunt AJH’. Dit meldpunt wordt met het Ontwerp opgericht (artikel 5 van het Ontwerp) en is geen op zich staand meldpunt, maar bestaat enkel als onderdeel van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag (opgericht met artikel 3 van het Ontwerp).
8. Het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag heeft een tweeledige opdracht:
 - de kernopdracht van het meldpunt bestaat erin om meldingen van grensoverschrijdend gedrag te ontvangen en er een passend gevolg aan te verbinden;
 - het monitoren en in kaart brengen van de meldingen van grensoverschrijdend gedrag binnen de Vlaamse sectoren bij het meldpunt.
9. Afdeling 2 van hoofdstuk 3 van het Ontwerp regelt de verwerking van persoonsgegevens:
 - artikel 13 behandelt algemeen de verwerking van persoonsgegevens voor het meldpunt AJH;
 - artikel 14 stelt een beroepsgeheim in;
 - artikel 15 is een transparantiebepaling;
 - artikel 17 voert een uitzondering op het beroepsgeheim in;
 - artikel 26 wijzigt de regeling m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens in artikel 28 van het VMRI-decreet.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

10. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn (zie artikel 13, tweede lid):

- melders van grensoverschrijdend gedrag: slachtoffers, verwanten, getuigen, derden en (zelfs) plegers;
- “personen die betrokkenheid vertonen met de context van het grensoverschrijdend gedrag dat wordt gemeld”;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- identificatiegegevens;
- contactgegevens;
- beroepsgegevens;
- persoonsgegevens die blijken uit de feitelijke omstandigheden van de melding van grensoverschrijdend gedrag;
- persoonsgegevens die blijken uit de opvolging van een melding.

11. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
12. In eerste instantie geldt dit advies voor het nieuwe meldpunt, in tweede orde voor het al bestaande VMRI. Tenzij anders gesteld, geldt de bespreking hierna voor de gegevensverwerking door het meldpunt

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

13. Het decreet bevat expliciet regels voor de verwerking van persoonsgegevens.
14. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
15. Het Ontwerp vermeldt in artikel 13, §2 expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden:

“§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, lid 1, van de voormelde verordening. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g), van de voormelde verordening.”

16. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Voor punt g) moet het zwaarwegend algemeen belang worden gemotiveerd. Dit wordt gedaan in de toelichting:

“Dat er sprake is van (zwaarwegend) algemeen belang is duidelijk op basis van de finaliteit van het meldpunt, met name het beschermen van slachtoffers en potentiële slachtoffers en het bevorderen van persoonlijk en professioneel herstel van melders.”

17. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴

18. De impactanalyse in de memorie (p.4) stelt het volgende:

“Recht op het privéleven

De mogelijkheid tot het verwerken van persoonsgegevens kan beschouwd worden als een maatregel die een impact heeft op het recht op privéleven. Deze maatregel streeft echter een legitiem doel na, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de betrokken personen, en meer bepaald de ondersteuning en begeleiding met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag.

Zoals reeds aangehaald in de algemene toelichting, zal door de oprichting van het meldpunt een onafhankelijke en beleidsdomeinoverschrijdende aanpak van meldingen van grensoverschrijdend gedrag mogelijk worden.

De nadelen staan duidelijk in verhouding tot het nagestreefde doel. Aangezien het ontwerp van decreet een mogelijke impact heeft op het recht op privéleven, en meer bepaald op de privacy van de betrokken personen, zal het ontwerp van decreet aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor verwerking van persoonsgegevens en de Gegevensbeschermingsautoriteit ter advies worden voorgelegd.”

19. De VTC wijst er op dat er een onderscheiden onderzoek dient te gebeuren met betrekking op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de verwerking van persoonsgegevens, die onderscheiden grondrechten zijn.

20. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

21. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

22. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
23. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen.⁶ De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁷
24. Er is sprake van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 en categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 10, AVG waardoor er strengere beveiligingsmaatregelen vereist zijn. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
25. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

26. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
27. Artikel 3 van het Ontwerp bepaalt de doelstelling van het nieuwe meldpunt:

“De doelstelling van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag is, binnen de opdrachten van het meldpunt, de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse sectoren door op een laagdrempelige wijze meldingen omtrent grensoverschrijdend gedrag mogelijk te maken.”
28. Over de doelstelling van het meldpunt wordt het volgende gezegd in de toelichting (onderlijning VTC):

⁶ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁷ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

“De doelstelling van het meldpunt is om, binnen de opdrachten van het meldpunt, de aanpak van grensoverschrijdend gedrag in Vlaanderen te verbeteren. Het is echter niet de bedoeling om de reeds bestaande interne meldpunten te vervangen. Het meldpunt betreft een aanvullend aanbod voor organisaties en sectoren waar bijvoorbeeld dergelijk meldpunt niet bestaat of waar slachtoffers geen vertrouwen hebben in het interne meldpunt. Het meldpunt zet in op samenwerking en maximale complementariteit met al het reeds bestaande aanbod in het Vlaamse landschap rond grensoverschrijdend gedrag. Om die samenwerking verder vorm te geven kunnen samenwerkingsprotocollen worden afgesloten. In die protocollen kunnen bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt rond doorverwijzing, centrale registratie van meldingen, het afstemmen van de procedures en informatie-uitwisseling.”

29. De volgende doeleinden van de verwerking worden in het Ontwerp vermeld (artikel 13, §1, eerste lid en derde lid):

“Art. 13. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling, vermeld in artikel 3, §1, tweede lid, van dit decreet, te realiseren, kan het meldpunt AJH de volgende persoonsgegevens verwerken: [...]”.

30. De doeleinden voor de verwerking door het Agentschap Justitie en Handhaving worden verder gespecificeerd in het derde lid:

“De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- de personeelsleden van het Agentschap Justitie en Handhaving die instaan voor de operationele werking van het meldpunt AJH, kunnen de persoonsgegevens verwerken om de opdrachten, vermeld in artikel 7, uit te voeren; [...].”*

31. Artikel 7 van het Ontwerp bepaalt het volgende:

“Art. 7. Het meldpunt AJH vervult de volgende opdrachten:

- 1° in een individueel aanbod voorzien voor personen die een melding van grensoverschrijdend gedrag doen;*
- 2° beleidsadviezen verstrekken aan en opvolgen en ondersteunen van organisaties die betrokken zijn bij meldingen van grensoverschrijdend gedrag.*

De opdracht, vermeld in het eerste lid, 1°, omvat de volgende deelopdrachten:

- 1° meldingen van grensoverschrijdend gedrag ontvangen en op basis daarvan aan vraag- en aanbodverheldering doen;*
- 2° gesprekken voeren met het oog op ondersteuning en erkenning;*
- 3° ondersteuning bieden en een melding van grensoverschrijdend gedrag en de daaropvolgende procedure binnen een specifieke sector of organisatie opvolgen;*
- 4° een warme doorverwijzing bieden naar een extern aanbod;*
- 5° een kortdurend psychologisch ondersteunend traject aanbieden;*
- 6° een juridisch consult aanbieden over de burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke mogelijkheden;*
- 7° bemiddelingsgesprekken en herstelgesprekken voeren.*

[...]

Het verstrekken van beleidsadviezen als vermeld in het eerste lid, 2°, gebeurt op eigen initiatief van het meldpunt AJH of op verzoek van de organisatie die betrokken is bij meldingen van grensoverschrijdend gedrag of van overheden die afhangen van het Vlaams Gewest of de Vlaamse Gemeenschap.”

32. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

33. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

34. De toelichting zegt het volgende over de samenwerking die wordt opgezet tussen het VMRI en het meldpunt AJH:

“Artikel 3 bepaalt dat een onafhankelijk Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag wordt opgericht als zijnde een structurele samenwerking tussen het VMRI en het meldpunt AJH.

Het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag is geen op zich staand meldpunt, maar ontstaat vanuit een samenwerking tussen het meldpunt AJH en het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI). Deze samenwerking is noodzakelijk omdat beide instanties, weliswaar vanuit een andere invalshoek, bevoegd zijn voor meldingen van grensoverschrijdend gedrag. Voor het VMRI gaat het dan meer concreet over de bevoegdheid voor meldingen over feiten van discriminerende en seksuele intimidatie die zich minder dan 5 jaar geleden hebben voorgedaan. Hoewel het meldpunt AJH en het VMRI een ander dienstverleningsaanbod hebben, bestaat er qua toepassingsgebied wel een overlap. Om te vermijden dat slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag van het kastje naar de muur worden gestuurd, beslisten het Agentschap Justitie en Handhaving en het VMRI om de krachten te bundelen en een gezamenlijk Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag op te richten, met één toegangspoort voor de burger.

Bepaalde meldingen zullen dus ook zowel door het meldpunt AJH als het VMRI kunnen worden behandeld. Maar voor de burger bestaat er slechts één toegangspoort tot het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag en zal die de werking ook als één traject ervaren. De burger zal dus enkel het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag kennen, en niet het achterliggende meldpunt AJH, dat juridisch wel noodzakelijk is, bv. met het oog op de verwerking van persoonsgegevens. Een samenwerkingsprotocol tussen AJH en het VMRI zal de nadere afspraken bepalen.

Meldingen kunnen dus onder de bevoegdheid van zowel het VMRI als het meldpunt AJH vallen. In onderling overleg met de melder wordt beoordeeld of het wenselijk is of een melding al dan niet gezamenlijk wordt behandeld. Dit kan er bijvoorbeeld toe leiden dat er een bemiddelingstraject bij het VMRI loopt en gelijktijdig een traject met het oog op erkenning bij het meldpunt AJH wordt gevolgd.

Als een dossier gezamenlijk behandeld wordt, geven beide organisaties inzage in mekaars dossier en stemmen met het oog op een efficiënte aanpak op regelmatige basis af.

Als een melding enkel onder de bevoegdheid van een van beiden valt, wordt de melding intern doorgestuurd. Dit alles ten voordele van de melder, die in praktijk slechts één traject hoeft te doorlopen en niet opnieuw een melding moet doen.

De onafhankelijkheid van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag wordt gegarandeerd door het feit dat zowel het VMRI als het meldpunt AJH beiden decretaal als onafhankelijk worden benoemd.”

35. Deze werkwijze wordt onder meer ook vastgelegd in artikel 21 en 25 die het VMRI-decreet wijzigen.

36. Artikel 19 van het Ontwerp bepaalt het volgende over de hoedanigheid van het VMRI:

“Art. 19. Aan artikel 6, tweede lid⁸, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“In de voormelde hoedanigheid maakt het VMRI ook deel uit van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag.”

⁸ Artikel 6, tweede lid: “Het VMRI treedt op als orgaan voor de bevordering, analyse, monitoring en ondersteuning van de gelijke behandeling van alle personen.”

37. Volgens de toelichting wordt deze zin toegevoegd aan het VMRI-decreet om te benadrukken dat het Vlaams Mensenrechteninstituut, in de hoedanigheid van gelijkheidsorgaan, ook deel uitmaakt van het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag.
38. De VTC kijkt naast de onderlinge verhoudingen vooral naar de effectieve verwerking van de persoonsgegevens. Artikel 13, §3 van het Ontwerp legt vast wie de **verwerkingsverantwoordelijke** is voor het meldpunt:
- “Artikel 13, §3. Het Agentschap Justitie en Handhaving treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.*
39. De decreetgever maakt hierbij een keuze voor het agentschap Justitie en Handhaving. Het is positief dat er daarmee duidelijkheid is voor de betrokkenen over tot wie zij zich moeten wenden.
40. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁹ al dan niet noodzakelijk is. De VTC verwijst naar **de lijst van de VTC**¹⁰ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
41. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn. Het betreft mogelijk geen grootschalige verwerkingen (tenzij ze worden gecombineerd met andere verwerkingen), maar de verwerking heeft betrekking op gegevens bedoeld in artikel 9 en 10, AVG en zeer gevoelige informatie in ruime zin.
42. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹¹

5. **Minimale gegevensverwerking**

43. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
44. De **categorieën betrokkenen** worden vermeld in artikel 13, §1, tweede lid van het Ontwerp:
- “De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de melders van grensoverschrijdend gedrag en de personen die betrokkenheid vertonen met de context van het grensoverschrijdend gedrag dat wordt gemeld.”*
45. De VTC merkt op dat de tweede genoemde categorie zeer ruim is. Het valt daarbij op dat de persoon of personen die in de melding vernoemd worden als daders, plegers, ... niet als (aparte) categorie worden aangeduid, terwijl de

⁹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹⁰ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijs-vtc-criteria-geb-dpia>

¹¹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

bescherming van hun persoonsgegevens ook van zeer groot belang is. Dat maakt het moeilijk om zo nodig bijzondere regels voor hen te bepalen.

46. Ook de definitie van “pesterijen” is zeer ruim. Dit staat in contrast met de waarborgen die (niet) geboden worden aan de mogelijke dader (zie infra).

47. De **categorieën van persoonsgegevens** worden aangeduid in artikel 13, §1, eerste lid van het Ontwerp:

- 1° *identificatiegegevens, waaronder voor- en achternaam en het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;*
- 2° *contactgegevens;*
- 3° *beroepsgegevens;*
- 4° *persoonsgegevens die blijken uit de feitelijke omstandigheden van de melding van grensoverschrijdend gedrag;*
- 5° *persoonsgegevens die blijken uit de opvolging van een melding van grensoverschrijdend gedrag;*
- 6° *bijzondere categorieën van persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 van de algemene verordening gegevensbescherming;*
- 7° *politie en gerechtelijke gegevens.*

48. De toelichting geeft geen uitleg bij de zeer ruime categorieën betrokkenen of gegevens.

49. In de mate dat de adviesvrager op de hoogte is van meer specifieke categorieën, adviseert de VTC om deze te vermelden. Er kan ook delegatie gegeven worden aan de Vlaamse Regering om de categorieën verder uit te werken. In de toelichting kunnen voorbeelden worden toegevoegd, ook voor wat mogelijke cases betreft waarvoor het VMRI eveneens bevoegd is.

50. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft:

- dit zijn in eerste instantie de personeelsleden van het meldpunt AJH
- in tweede instantie zijn het de personeelsleden van de organisaties waarmee gegevens worden gedeeld door van het meldpunt AJH, zoals opgesomd in artikel 13, §1, derde lid:

- het openbaar ministerie als dat noodzakelijk is voor de afstemming, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid. Deze bepaling stelt het volgende:

“Bij een lopend strafrechtelijk onderzoek of in geval van strafrechtelijke vervolging kan het meldpunt AJH de deelopdrachten, vermeld in artikel 7, tweede lid, 1° tot en met 6°, van dit decreet, uitvoeren. Om de deelopdracht, vermeld in artikel 7, tweede lid, 7°, van dit decreet, uit te voeren, verwijst het meldpunt AJH bij een lopend strafrechtelijk onderzoek of in geval van strafrechtelijke vervolging naar de organisaties die hiertoe gesubsidieerd worden conform hoofdstuk 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2019 houdende de subsidiëring van initiatieven die voorzien in een herstelgericht en constructief hulp- en dienstverleningsaanbod voor verdachten, in verdenking gestelde personen, beklaagden, veroordeelden of geïnterneerden, en voor slachtoffers van misdrijven, alsook voor hun onmiddellijke omgeving, dat niet wordt verstrekt ter uitvoering van een beslissing van een gerechtelijke of administratieve overheid. Als het meldpunt AJH het voornemen heeft om bepaalde acties te ondernemen met betrekking tot de melding van grensoverschrijdend gedrag, met uitzondering van acties naar de melder toe, stemt het meldpunt AJH voorafgaand en met akkoord van de melder af met het openbaar ministerie.”

- met het VMRI met het oog op de toepassing van artikel 3, §3 (zie hiervoor), en artikel 4 (monitoring – zie luik 9 van dit advies);
- kunnen, met het oog op een doorverwijzing, de persoonsgegevens delen met de hulpverlening, op voorwaarde dat de persoon die wordt doorverwezen, minstens mondeling zijn akkoord heeft gegeven om die gegevens mee te delen;

- met het oog op de toepassing van artikel 8 en als dat noodzakelijk is om de nodige informatie te verkrijgen, gegevens over de melding van grensoverschrijdend gedrag bezorgen aan de organisatie of het interne meldpunt¹² als de melder minstens mondeling zijn akkoord heeft gegeven om die gegevens te bezorgen. Artikel 8 bepaalt het volgende:

“Art. 8. *Het meldpunt AJH is bevoegd om alle personen te horen en alle nodige informatie in te winnen en documentatie op te vragen als dat redelijkerwijze nodig is om de opdrachten, vermeld in artikel 7, uit te voeren.*

Het meldpunt AJH kan bij een verzoek om informatie of om documenten een dwingende termijn opleggen om aan dat verzoek te beantwoorden.

Het meldpunt AJH kan ter plaatse gaan bij overheden, openbare instellingen en organisaties, met uitzondering van de bewoonde lokalen, om de nodige vaststellingen te doen en om te vragen alle informatie en documentatie te bezorgen.

*De personen die worden gevraagd om informatie of documenten te bezorgen, zijn ten aanzien van het meldpunt ontheven van hun plicht tot geheimhouding over feiten waarvan ze op de hoogte zijn en over gegevens waarover ze beschikken door hun staat of beroep, met uitzondering van de gegevens die door het medisch geheim beschermd zijn.
[...]*”

51. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker van de ontvangende organisaties voor bevoegd is.
52. Wat de gegevensdeling met het VMRI betreft, adviseert de VTC dat er bepaald wordt dat het meedelen van persoonsgegevens voor monitoringdoeleinden beperkt blijft tot door (of voor) het agentschap JH geanonimiseerde persoonsgegevens.
53. Ze beoordeelt het positief dat het akkoord van de betrokkene wordt gevraagd als beschermingsmaatregel. Het is volgens haar wel aangewezen om het akkoord schriftelijk te laten geven.
54. Het laatste lid van artikel 8 van het Ontwerp geeft volgende delegatie aan de Vlaamse Regering:

“De Vlaamse Regering kan met betrekking tot de activiteiten, vermeld in het eerste, tweede en derde lid de wijze van samenwerking van het meldpunt AJH met de bevoegde entiteiten voor toezicht en handhaving van het beleidsdomein waar de organisatie in kwestie onder valt, nader bepalen.”
55. Deze inspectiediensten kunnen dus ook ontvangers zijn van de persoonsgegevens. De VTC adviseert om dit uitdrukkelijker te bepalen in het Ontwerp (i.p.v. via een delegatiebepaling).
56. Het is de VTC niet duidelijk of Audit Vlaanderen ook onder deze omschrijving valt voor wat de Vlaamse (bestuurs)instanties betreft.
57. Voor zover de gegevensdelingen beantwoorden aan de definitie van **mededeling** zoals bedoeld in het e-govdecreet¹³, zal er rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

¹² intern meldpunt: een sectoraal meldpunt of aanspreekpunt waar meldingen van grensoverschrijdend gedrag worden behandeld (artikel 2, 8° van het Ontwerp)

¹³ Artikel 2, 7: “mededeling : een of meer bewerkingen als vermeld in artikel 4, 2), van de algemene verordening gegevensbescherming, die slaan op het verstrekken van gegevens door middel van doorzending, het verspreiden, en het op welke andere wijze ook ter beschikking stellen van gegevens, voor zover dat op systematische en georganiseerde wijze gebeurt.[...]”

58. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
59. Aangezien er ook rijksregisternummers worden verwerkt, vestigt de VTC de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁴;
60. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden **bewaard**, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
61. Artikel 13 legt een bewaartermijn vast:
- “§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde, vermeld in artikel 3, §1, tweede lid. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden naar aanleiding van een melding van grensoverschrijdend gedrag, bedraagt tien jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier bij het meldpunt wordt afgesloten.”*
62. In de toelichting wordt hierover het volgende gezegd:
- “De regels omtrent de bewaring van de persoonsgegevens worden vastgelegd. Sowieso geldt het principe van de minimale gegevensverwerking, waardoor persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk mogen worden bewaard. De maximale bewaartermijn wordt vastgelegd op tien jaar vanaf het afsluiten van het dossier. Deze bewaartermijn is noodzakelijk zodat er gedurende 10 jaar na het afsluiten van het dossier nog inzage kan zijn in het dossier wanneer er bijvoorbeeld nieuwe meldingen over eenzelfde organisatie/persoon binnenkomen of indien de melder nieuwe feiten wil melden of zijn/haar dossier wil inkijken in het kader van verdere gerechtelijke of tuchtprocedures. “*
63. De VTC is van oordeel dat deze termijn te ruim is, zowel waar het de gegevens van de melders als die van de eventuele daders betreft. Bovendien wordt er geen transparantie verzekerd naar de eventuele dader toe waardoor informatie over die persoon lang wordt bewaard zonder dat die mogelijk ergens weet van heeft. Aangezien de informatie mogelijk ook wordt doorgegeven aan justitie, kan bij een eventuele fout ook de strafrechtelijke procedure gehypothekeerd worden. De VTC verwijst naar de klokkenluidersregeling (zie ook verder) waarin er meer garanties worden opgenomen voor alle partijen. Er wordt terecht prioriteit gegeven aan de melder, maar (vooral) voor de eventuele dader moet het duidelijk zijn of het een permanente werking betreft met de nodige strenge garanties of een werking als doorgeefluik waarbij de gegevens niet zo lang moeten worden bijgehouden.

6. Juistheid

64. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
65. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. Gezien de gevoeligheid van de gegevens, in het bijzonder waar het beoordelingen betreft, beveelt de VTC aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

66. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde

¹⁴ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

67. In artikel 15 van het Ontwerp werden transparantiemaatregelen opgenomen:

“Art. 15. Het Agentschap Justitie en Handhaving neemt passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van melders en andere personen die betrokken zijn bij een melding van grensoverschrijdend gedrag.

De maatregelen, vermeld in het eerste lid, hebben onder meer tot doel dat de globale regeling voor de gegevensverwerking in het kader van het meldpunt AJH voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is op welke wijze de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden toegepast.”

68. De toelichting beklemtoont ook het belang van transparantie:

“Artikel 15

Het is van belang dat het voor personen die in aanraking komen met het meldpunt, duidelijk is wat met hun persoonsgegevens gebeurt. Concreet zou dit er kunnen in bestaan dat het Agentschap Justitie en Handhaving in haar privacyverklaring opneemt op welke wijze zij persoonsgegevens verwerkt in het kader van de werking van het meldpunt. Ook zal er moeten worden aangegeven op welke wijze de AVG-rechten zullen worden nageleefd.”

69. De VTC beoordeelt dit positief.

8. Vertrouwelijkheid

70. Het Ontwerp bevat bepalingen m.b.t. het beroepsgeheim.

71. Artikel 14 betreft het beroepsgeheim dat ingesteld wordt voor de personeelsleden van het agentschap:

“Art. 14. De personeelsleden van het Agentschap Justitie en Handhaving die betrokken zijn bij de operationele werking van het meldpunt AJH, zijn onderworpen aan het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.”

72. De VTC wijst erop dat zo niet in een decretale uitzondering conform artikel 458 van het Strafwetboek wordt voorzien, de personeelsleden van het agentschap de gegevens niet kunnen delen.

73. Artikel 17 voert een algemene uitzondering in op het strafrechtelijk gesanctioneerde beroepsgeheim voor meldingen in het kader van dit decreet, maar niet voor de eigen personeelsleden van het agentschap (onderlijning VTC):

“Art. 17. Medewerkers in sectoren en van organisaties waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest bevoegd is, kunnen, met het oog op de bescherming van de integriteit van een slachtoffer, grensoverschrijdend gedrag waarvan ze bij de uitoefening van hun beroep kennis hebben gekregen, bij het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag melden zonder dat die medewerkers wegens eventuele miskennning van het beroepsgeheim strafbaar kunnen worden gesteld op basis van artikel 458 van het Strafwetboek. De medewerkers kunnen alleen de noodzakelijke informatie meedelen aan het meldpunt als ze de integriteit van het slachtoffer niet zelf of met behulp van anderen kunnen garanderen.”

74. De toelichting zegt hierover het volgende (onderlijning VTC):

“Artikel 17 bevat een uitzondering op de geheimhoudingsplicht en de voorwaarden daartoe. Op deze manier wordt decretaal een grond voorzien om de geheimhoudingsplicht te doorbreken. Iemand kan

immers enkel vertrouwelijke informatie bekend maken wanneer hij zich kan beroepen op een uitzondering op het beroepsgeheim.

De geheimhoudingsplicht bewaakt de toegangspoort tot een vertrouwensfunctie. Het beschermt de individuele melder en bestaat ook in het belang van de samenleving als geheel. Toch is de geheimhoudingsplicht niet absoluut en moet of kan het belang dat de melder, de samenleving en de beroepsbeoefenaar heeft bij het geheimhouden van de informatie aan de kant geschoven worden wanneer een hoger belang zich aandient. De veiligheid of integriteit van personen wordt als dergelijk belang algemeen erkend.

De finaliteit van de melding bij het meldpunt door een persoon die gehouden is tot een geheimhoudingsplicht, is de bescherming van de fysieke of psychische integriteit van een slachtoffer door op een efficiënte manier de nodige ondersteuning te kunnen aanbieden.

Het doorbreken van de geheimhoudingsplicht heeft steeds een subsidiar karakter. Enkel indien de geheimhoudingsplichtige de integriteit van het slachtoffer niet zelf of met behulp van anderen kan garanderen, is de uitzondering op het beroepsgeheim toegestaan. Het doorbreken van het beroepsgeheim moet immers op de minst ingrijpende manier gebeuren. Kan iemand zelf de nodige ondersteuning verlenen, dan moet hij daaraan voorrang geven.

Daar de fysieke integriteit van een persoon als het hoogste belang binnen onze rechtsorde wordt beschouwd, aanvaardde het Hof van Cassatie dat een schending van het beroepsgeheim gerechtvaardigd is wanneer het de enige manier is om het recht op fysieke integriteit van andere personen te vrijwaren.”

75. De VTC merkt op dat het ontwerpartikel niet duidelijk maakt of enkel de bescherming van de fysieke integriteit of ook de psychische integriteit bedoeld wordt. Ze beveelt aan om dit in het Ontwerp te verduidelijken (conform de rechtspraak).

9. Beveiligingsmaatregelen

76. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
77. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het delicate gegevens en categorieën van persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9 en 10, AVG betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
78. De VTC verwijst voor zover nuttig naar haar adviezen over klokkenluidersregelingen: advies VTC/A/W/2022/006 (onderwijs)¹⁵ en 109 (lokale besturen).
79. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

¹⁵ <https://www.eubelius.com/nl/nieuws/klokkenluidersregeling-voor-de-vlaamse-publieke-sector-het-advies-van-de-rtc-belicht>

80. Uit artikel 4 van het Ontwerp blijkt dat er aan anonimiseren wordt gedacht:

“Art. 4. Om een gericht beleid inzake grensoverschrijdend gedrag te kunnen voeren, bezorgt het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag geanonimiseerde gegevens over grensoverschrijdend gedrag aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. De voormelde gegevens hebben betrekking op het aantal en de aard van de meldingen en het profiel van de melder. Het rapport omvat ook de ontwikkelingen in de problematiek en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de rapportering, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.”

81. De toelichting verklaart het volgende:

“Artikel 4 handelt over de gezamenlijke rapportering door het Vlaams Meldpunt voor Grensoverschrijdend Gedrag aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, dit om een gericht beleid inzake grensoverschrijdend gedrag te kunnen voeren en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag structureel te verbeteren.

De informatie in de rapporten betreffen geanonimiseerde gegevens en hebben onder meer betrekking op het profiel van de melder, dit om onder andere in kaart te brengen welke doelgroep wordt bereikt en welke niet, zodat indien nodig de aanpak van het meldpunt kan worden bijgestuurd.

De rapporten zijn openbare documenten en kunnen derhalve aan, bijvoorbeeld, lokale besturen worden bezorgd.”

82. Artikel 13 zegt hierover het volgende:

“§5. Met het oog op de rapportering, vermeld in artikel 4, verwerkt het meldpunt AJH persoonsgegevens als vermeld in paragraaf 1, eerste lid. De voormelde rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid. ”

83. Bij de bespreking van artikel 13:

“Met het oog op rapportering kunnen dossiers geanonimiseerd worden. Het is immers interessant om in het kader van beleidsondersteuning te beschikken over bijvoorbeeld geaggregeerde en anonieme gegevens. Op die manier kunnen er bepaalde trends worden vastgesteld en opgevolgd, zonder dat hierbij kan worden achterhaald om welke individuele personen het gaat. Aangezien de identiteit van de betrokkenen niet kan worden afgeleid, gaat het niet langer om persoonsgegevens, en zijn de bepalingen daarom trent, zoals bijvoorbeeld de bewaartermijn, niet van toepassing.”

84. De VTC herinnert er aan dat de anonimisering zo kort mogelijk bij de bron moet gebeuren en dus niet pas bij de redactie van een rapport. Ze merkt op dat ook hier (zie infra) over de melder wordt gesproken (als voorbeeld) en niet over de mogelijke dader.

85. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁸ en een logging van de toegangen

¹⁶ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁷ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁸ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁹.

86. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁰.
87. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten::
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
88. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.²¹

10. Wijzingen aan VMRI-decreet

89. De VTC heeft al advies gegeven bij de oprichting van het VMRI: advies VTC/2023/086²².
90. Artikel regelt de samenwerking vanuit de VMRI-context:

Art. 25. *Aan artikel 23 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:*

“Het VMRI werkt structureel samen met het meldpunt AJH om samen het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag te vormen. De voormelde samenwerking wordt vormgegeven in een samenwerkingsprotocol. In het samenwerkingsprotocol worden conform artikel 13, §3, vierde lid, onder meer afspraken gemaakt over het uitwisselen van meldingen en klachten tussen het meldpunt AJH en het VMRI en over de jaarlijkse rapportage over meldingen en klachten.”

91. Met artikel 26 van het Ontwerp wordt de regeling m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens aangepast:

Art. 26. *In artikel 28 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:*

1° *in paragraaf 4, 1°, wordt tussen het woord “melden” en de woorden “over wie” het woord “of” ingevoegd;*

2° *aan paragraaf 4 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:*

“3° de natuurlijke personen die melden of over wie een melding wordt gedaan, of die worden geïdentificeerd in het kader van de behandeling van een melding als vermeld in artikel 3, §3, van het decreet van [datum].”;

3° *aan paragraaf 5 wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:*

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²⁰ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

²¹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

²² <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vmri-nr-2023-086>

“7° politieele of gerechtelijke gegevens.”.

4° in paragraaf 8 wordt de zinsnede “bewaard tot vijf jaar nadat het VMRI de melding of de klacht, vermeld in artikel 12, eerste lid, en artikel 13, §1, heeft ontvangen.” vervangen door de zinsnede “bewaard tot tien jaar nadat het VMRI de behandeling van de melding of de klacht, vermeld in artikel 12, eerste lid, en artikel 13, §1, heeft afgesloten.”.

92. De VTC heeft geen commentaar bij deze aanpassingen die de twee decreten op elkaar afstemmen.

III. BESLUIT

93. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- een GEB op te stellen en aan haar voor advies voor te leggen (luik 4);
- na te gaan of de categorieën betrokkenen en gegevens niet verder kunnen gespecificeerd worden (luik 5);
- het meedelen van persoonsgegevens voor monitoringdoeleinden beperken tot door (of voor) het agentschap JH geanonimiseerde persoonsgegevens (luik 5);
- het akkoord van de betrokkene schriftelijk laten geven (luik 5);
- de bewaartermijn herbekijken;
- verduidelijken of enkel de bescherming van de fysieke integriteit of ook de psychische integriteit bedoeld wordt in het kader van de uitzondering op het beroepsgeheim (luik 8);
- de beschermingsmaatregelen van de klokkenluidersregeling overwegen.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2024-01-18 21:54:55 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

